

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фінансів та обліку
Андрій КІЗИМА
"31" _____ 2023 р.

Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх технологій
Святослав ПИТЕЛЬ
"31" _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. проєктора з науково-
педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
"31" _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Основи обліку і оподаткування»

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 07 Управління та адміністрування
Спеціальність – 071 Облік і оподаткування
Освітньо-професійна програма – «Облік і оподаткування»

Кафедра обліку і оподаткування

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПІЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екзамен, (семестр)
Денна	2	3	28	28	3	8	83	150	3
Заочна	2	3	8	4	–	–	138	150	4

31.08.2023
[Signature]

Тернопіль – ЗУНУ
2023

Робоча програма складена на основі ОПП «Облік і оподаткування» підготовки бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 071 Облік і оподаткування, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від 15.06.2022 р.).

Робочу програму склала д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування Валентина ПАНАСЮК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри обліку і оподаткування (протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.).

В. о. завідувача кафедри обліку і оподаткування
д-р екон. наук, професор

Зеновій-Михайло ЗАДОРЖНИЙ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 071 Облік і оподаткування (протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.).

Голова
групи забезпечення спеціальності
д-р екон. наук, професор

Руслан БРУХАНСЬКИЙ

Гарант ОПП «Облік і оподаткування»
к.е.н., доцент

Наталія ПОЧИНОК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи обліку і оподаткування»

1. Опис дисципліни «Основи обліку і оподаткування»

Дисципліна «Основи обліку і оподаткування»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни блок обов'язкових дисциплін, цикл професійної підготовки Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 071 Облік і оподаткування	Рік підготовки: <i>Денна – другий</i> <i>Заочна – другий</i> Семестр: <i>Денна – третій</i> <i>Заочна – третій - четвертий</i>
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – Облік і оподаткування	Лекції: <i>Денна – 28 год</i> <i>Заочна – 8 год</i> Практичні заняття: <i>Денна – 28 год</i> <i>Заочна – 4 год</i>
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: <i>Денна – 83 год</i> <i>Заочна – 138 год</i> Тренінг, КПЗ: <i>Денна – 8 год</i> Індивідуальна робота : <i>Денна – 3 год</i>
Тижневих годин – 10,7 год., з них аудиторних – 4.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Основи обліку і оподаткування» є освоєння та вміння застосувати на практиці студентами теоретичні знання та практичні навички щодо ведення бухгалтерського обліку в розрізі процесу створення підприємства, процесу придбання та використання активів підприємства, процесу виробництва продукції, виконання робіт та послуг, процесу реалізації продукції, а також володіти методикою оподаткування вітчизняних суб'єктів господарювання.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями дисципліни є набуття теоретичних знань щодо сутності, принципів і основ формування та зберігання облікової інформації в системі управління економічними процесами суб'єктами господарювання, засвоєння основних облікових і технологічних процедур роботи у напрямку інформаційного забезпечення управління господарськими операціями та

засобами, розробку способів уникнення можливих негативних впливів чинників внутрішнього й зовнішнього середовища на базі чинної облікової методики.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- вивчити еволюцію розвитку бухгалтерського обліку, теоретичні засади організації обліку на підприємстві, закріпити студентами знання щодо розуміння предмета та методу бухгалтерського обліку, його об'єктів;
- ознайомитись із будовою та змістом балансу, типами змін в балансі, що зумовлені господарськими фактами;
- освоїти знання про призначення та структуру рахунків бухгалтерського обліку, розвинути вміння складати кореспонденцію рахунків;
- ознайомитись із особливостями оцінки та калькуляції в системі бухгалтерського обліку, узагальнення облікових даних в первинних документах;
- розвинути навички щодо порядку проведення інвентаризації, ознайомитись з видами облікових реєстрів і формами бухгалтерського обліку;
- освоїти знання щодо особливостей ведення бухгалтерського обліку процесу створення підприємства, процесу придбання та використання активів підприємства, виробництва та реалізації продукції;
- освоїти знання щодо особливостей оподаткування в процесі створення підприємства, в процесі діяльності та процесі припинення діяльності юридичних та фізичних осіб при загальній та спрощеній системах.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення;
- застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання;
- здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни «Основи обліку і оподаткування» базується на знаннях, отриманих з таких дисциплін, як «Економіка підприємства», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності та обліку».

2.5. Програмні результати навчання:

- розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.
- визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ»

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку як інформаційної бази управління підприємством

Тема 1. Історія бухгалтерського обліку і оподаткування

Періоди розвитку бухгалтерського обліку. Подвійна бухгалтерія та її вплив на подальший розвиток обліку в країнах світу (XV-XVIIIст.). Формування бухгалтерського обліку як науки (кін. XIX поч. XX ст.). Бухгалтерський облік і оподаткування в країнах світу (XX ст.). Облікові теорії та світові бухгалтерські школи. Історичні аспекти оподаткування від козацької доби до сьогодення.

Тема 2. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод

Поняття обліку, його види, функції, завдання та вимоги, що до нього ставляться. Користувачі інформації та облікові вимірники. Основні принципи бухгалтерського обліку. Класифікація активів і пасивів підприємства.

Факти господарської діяльності як основа обліку. Спостереження за фактами та їх фіксування. Обліковий цикл та його етапи.

Тема 3. Бухгалтерський баланс як метод відображення господарських фактів

Сутність бухгалтерського балансу. Балансове рівняння та його модифікації. Методика побудови балансу та характеристика статей активу і пасиву балансу. Типи змін в балансі, що зумовлені впливом господарських операцій.

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Рахунки бухгалтерського обліку, їх зміст та будова. Структурна побудова бухгалтерських рахунків за двоїстим (балансовим) принципом. Поділ рахунків на активні і пасивні.

Сутність подвійного запису та його значення. Кореспонденція та відображення проводок у системі рахунків. Методика складання бухгалтерського проведення. Відображення господарських операцій на рахунках. Види бухгалтерських проводок.

Методика аналітичного та синтетичного обліку та їх взаємозв'язок. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку. План рахунків бухгалтерського обліку.

Тема 5. Оцінка та калькуляція в системі бухгалтерського обліку

Оцінка як інструмент грошового вираження фактів. Види оцінок в обліку та їх характеристика. Первісна вартість. Залишкова вартість. Ринкова вартість. Інші методи оцінки необоротних активів. Оцінка запасів. Оцінка власного капіталу та зобов'язань.

Суть калькуляції. Об'єкти обліку витрат і об'єкти калькуляції. Методи калькуляції та їх характеристика. Взаємозв'язок між калькуляцією та оцінкою.

Тема 6. Спостереження та узагальнення облікових даних в первинних документах. Інвентаризація.

Поняття про первинне спостереження в обліку. Роль облікових документів. Вимоги до змісту і оформлення документів. Уніфікація і стандартизація документів. Класифікація документів. Організація документообороту та архівного збереження документів. Порядок вилучення та знищення документів.

Інвентаризація, сутність, види та порядок проведення.

Тема 7. Облікові реєстри і форми бухгалтерського обліку

Поняття про облікові реєстри, їх види та призначення. Способи виправлення помилок в облікових документах. Форми ведення бухгалтерського обліку та перспективи їх розвитку.

Тема 8. Облік господарських процесів підприємства

Методичні основи обліку кругообігу капіталу і етапи операційного циклу. Процес формування капіталу, інформація про зареєстрований капітал і неоплачений капітал.

Облік процесу постачання. Характеристика операцій з надходження оборотних і необоротних активів. Витрати на придбання, їх економічна сутність, порядок відображення у системі рахунків. Обчислення собівартості придбаних активів.

Процес виробництва, його економічна сутність. Фактори виробництва та інформація про них. Загальна характеристика основних операцій виробничого процесу та система рахунків для їх відображення. Витрати підприємства і собівартість продукції (робіт, послуг). Виробничі витрати і витрати діяльності, характеристика рахунків для їх обліку. Поняття про незавершене виробництво, його оцінка та врахування при визначенні фактичної собівартості виготовленої продукції. Загальна модель обліку процесу виробництва.

Процес реалізації, його економічна сутність. Господарські операції процесу реалізації та інформація про них. Система рахунків для обліку процесу реалізації їх характеристика. Рахунки доходів і фінансових результатів. Порядок обчислення прибутку (збитку) та формування фінансового результату діяльності. Загальна модель обліку формування фінансового результату діяльності підприємства.

Облік процесу діяльності підприємства при його ліквідації.

Тема 9. Загальні засади оподаткування підприємств

Історія розвитку оподаткування. Особливості оподаткування в країнах Європи. Загальна характеристика систем та груп оподаткування підприємств та організацій в Україні. Основи оподаткування діяльності юридичних та фізичних осіб при загальній та спрощеній системах оподаткування.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ»

денна форма навчання

	Кількість годин					
	Лекції	Практи- чні заняття	СРС	ІРС	Тренінг, КПЗ	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку як інформаційної бази управління підприємством						
Тема 1. Історія бухгалтерського обліку і оподаткування	2	2	8	1	4	Поточне опитування
Тема 2. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	2	2	8			
Тема 3. Бухгалтерський баланс як метод відображення господарських фактів	4	4	10			
Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	6	6	12			
Змістовий модуль 2. Організаційні основи обліку та оподаткування в підприємстві						
Тема 5. Оцінка та калькуляція в системі бухгалтерського обліку	2	2	8	2	4	Поточне опитування
Тема 6. Спостереження та узагальнення облікових даних в первинних документах. Інвентаризація.	2	2	8			
Тема 7. Облікові реєстри і форми бухгалтерського обліку	2	2	8			
Тема 8. Облік господарських процесів підприємства	4	4	11			
Тема 9. Загальні засади оподаткування підприємств	4	4	10			
Всього	28	28	83	3	8	150
Підсумковий контроль						Іспит

заочна форма навчання

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку як інформаційної бази управління підприємством			
Тема 1. Історія бухгалтерського обліку і оподаткування	4	2	6
Тема 2. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод			10
Тема 3. Бухгалтерський баланс як метод відображення господарських фактів			12
Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис			8
Змістовий модуль 2. Організаційні основи обліку та оподаткування в підприємстві			
Тема 5. Оцінка та калькуляція в системі бухгалтерського обліку	4	2	12
Тема 6. Спостереження та узагальнення облікових даних в первинних документах. Інвентаризація.			12
Тема 7. Облікові регістри і форми бухгалтерського обліку			12
Тема 8. Облік господарських процесів підприємства			12
Тема 9. Загальні засади оподаткування підприємств			12
Всього	8	4	138
Підсумковий контроль			Іспит

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ»

Денна форма навчання

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку як інформаційної бази управління підприємством

Практичне заняття 1.

Тема 1. Історія бухгалтерського обліку і оподаткування

Мета: вивчення історичних аспектів розвитку бухгалтерського обліку від стародавніх часів до сьогодення; закріплення студентами знань щодо розуміння еволюції бухгалтерського обліку та оподаткування.

Питання для обговорення:

1. Періоди розвитку бухгалтерського обліку.
2. Подвійна бухгалтерія та її вплив на подальший розвиток обліку в країнах світу (XV-XVIIIст.).
3. Формування бухгалтерського обліку як науки (кін. XIX поч. XX ст.).

4. Бухгалтерський облік і оподаткування в країнах світу (XX ст.). Облікові теорії та світові бухгалтерські школи.

5. Історичні аспекти оподаткування від козацької доби до сьогодення.

Практичне заняття 2.

Тема 2. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод

Мета: вивчення теоретичних засад організації бухгалтерського обліку на підприємстві; закріплення студентами знань щодо розуміння предмета бухгалтерського обліку, його методу та об'єктів.

Питання для обговорення:

1. Види обліку та їх характеристика. Особливості бухгалтерського обліку.
2. Мета та завдання бухгалтерського обліку, його функції, вимоги, що ставляться до обліку.
3. Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку.
4. Елементи методу бухгалтерського обліку.

Практичне заняття 3, 4.

Тема 3. . Бухгалтерський баланс як метод відображення господарських фактів

Мета: вивчення принципів балансового узагальнення, а саме: будови та змісту балансу, типи змін в балансі зумовлені господарськими фактами.

Питання для обговорення:

1. Будова та зміст балансу.
2. Балансова формула та її модифікації.
3. Структура і зміст балансу. Елементи (статті) балансу.
4. Методика балансового узагальнення.
5. Типи змін в балансі зумовлені господарським фактами – явищами і процесами.

Практичне заняття 5, 6, 7.

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Мета: освоєння знань про призначення та структуру рахунків бухгалтерського обліку.

Питання для обговорення:

1. Рахунки бухгалтерського обліку, їх зміст та будова.
2. Структурна побудова бухгалтерських рахунків за двоїстим (балансовим) принципом. Поділ рахунків на активні і пасивні.
3. Сутність подвійного запису та його значення. Кореспонденція та відображення проводок у системі рахунків.
4. Методика складання бухгалтерського проведення.
5. Відображення господарських операцій на рахунках. Види бухгалтерських проводок.
6. Методика аналітичного та синтетичного обліку та їх взаємозв'язок.
7. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку.
8. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку.
9. План рахунків бухгалтерського обліку.

Змістовий модуль 2. Організаційні основи обліку та оподаткування в підприємстві

Практичне заняття № 8.

Тема 5. Оцінка і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

Мета: вивчення видів оцінки та методів калькуляції в системі бухгалтерського обліку.

Питання для обговорення:

1. Види оцінок в обліку та їх характеристика. Первісна вартість. Залишкова вартість. Ринкова вартість.
2. Інші методи оцінки необоротних активів.
3. Оцінка запасів.
4. Оцінка власного капіталу та зобов'язань.
5. Суть калькуляції. Об'єкти обліку витрат і об'єкти калькуляції.
6. Методи калькуляції та їх характеристика. Взаємозв'язок між калькуляцією та оцінкою.

Практичне заняття № 9.

Тема 6. Спостереження та узагальнення облікових даних в первинних документах. Інвентаризація.

Мета: освоєння знань про облікові документи, організацію документообігу, порядок вилучення та знищення документів, інвентаризацію.

Питання для обговорення:

1. Поняття про первинне спостереження в обліку. Роль облікових документів.
2. Вимоги до змісту і оформлення документів. Уніфікація і стандартизація документів.
3. Класифікація документів.
4. Організація документообороту та архівного збереження документів. Порядок вилучення та знищення документів.
5. Інвентаризація, сутність, види та порядок проведення.

Практичне заняття № 10.

Тема 7. Облікові реєстри і форми бухгалтерського обліку

Мета: освоєння знань про облікові реєстри, їх види та призначення.

Питання для обговорення:

1. Поняття про облікові реєстри, їх види та призначення.
2. Способи виправлення помилок в облікових документах.
3. Форми бухгалтерського обліку та перспективи їх розвитку.

Практичне заняття 11, 12, 13.

Тема 8. Облік господарських процесів підприємства

Мета: набуття студентами навиків відображення в бухгалтерському обліку операцій процесу постачання, виробництва та реалізації продукції, робіт, послуг.

Питання для обговорення:

1. Облік процесу створення та первинної реєстрації підприємства.
2. Облік процесу постачання.
3. Облік процесу виробництва.
4. Облік процесу реалізації продукції, робіт, послуг.
5. Облік процесу діяльності підприємства при його ліквідації.

Практичне заняття 14.

Тема 9. Загальні засади оподаткування підприємств

Мета: вивчення особливостей оподаткування діяльності юридичних та фізичних осіб при загальній та спрощеній системах

Питання для обговорення:

1. Історія розвитку оподаткування. Особливості оподаткування в країнах Європи.
2. Загальна характеристика систем та груп оподаткування підприємств та організацій в Україні.
3. Основи оподаткування діяльності юридичних та фізичних осіб при загальній та спрощеній системах оподаткування.

Заочна форма навчання

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку як інформаційної бази управління підприємством

Практичне заняття 1.

Тема 1. Історія бухгалтерського обліку і оподаткування

Мета: вивчення історичних аспектів розвитку бухгалтерського обліку від стародавніх часів до сьогодення; закріплення студентами знань щодо розуміння еволюції бухгалтерського обліку та оподаткування.

Питання для обговорення:

1. Періоди розвитку бухгалтерського обліку.
2. Подвійна бухгалтерія та її вплив на подальший розвиток обліку в країнах світу (XV-XVIIIст.).
3. Формування бухгалтерського обліку як науки (кін. XIX поч. XX ст.).
4. Бухгалтерський облік і оподаткування в країнах світу (XX ст.). Облікові теорії та світові бухгалтерські школи.
5. Історичні аспекти оподаткування від козацької доби до сьогодення.

Тема 2. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод

Мета: вивчення теоретичних засад організації бухгалтерського обліку на підприємстві; закріплення студентами знань щодо розуміння предмета бухгалтерського обліку, його методу та об'єктів.

Питання для обговорення:

5. Види обліку та їх характеристика. Особливості бухгалтерського обліку.
6. Мета та завдання бухгалтерського обліку, його функції, вимоги, що ставляться до обліку.
7. Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку.

8. Елементи методу бухгалтерського обліку.

Тема 3. Бухгалтерський баланс як метод відображення господарських фактів

Мета: вивчення принципів балансового узагальнення, а саме: будови та змісту балансу, типи змін в балансі зумовлені господарськими фактами.

Питання для обговорення:

1. Будова та зміст балансу.
2. Балансова формула та її модифікації.
3. Структура і зміст балансу. Елементи (статті) балансу.
4. Методика балансового узагальнення.
5. Типи змін в балансі зумовлені господарськими фактами – явищами і процесами.

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Мета: освоєння знань про призначення та структуру рахунків бухгалтерського обліку.

Питання для обговорення:

10. Рахунки бухгалтерського обліку, їх зміст та будова.
11. Структурна побудова бухгалтерських рахунків за двоїстим (балансовим) принципом. Поділ рахунків на активні і пасивні.
12. Сутність подвійного запису та його значення. Кореспонденція та відображення проводок у системі рахунків.
13. Методика складання бухгалтерського проведення.
14. Відображення господарських операцій на рахунках. Види бухгалтерських проводок.
15. Методика аналітичного та синтетичного обліку та їх взаємозв'язок.
16. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку.
17. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку.
18. План рахунків бухгалтерського обліку.

Змістовий модуль 2. Організаційні основи обліку та оподаткування в підприємстві

Практичне заняття № 2.

Тема 5. Оцінка і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

Мета: вивчення видів оцінки та методів калькуляції в системі бухгалтерського обліку.

Питання для обговорення:

7. Види оцінок в обліку та їх характеристика. Первісна вартість. Залишкова вартість. Ринкова вартість.
8. Інші методи оцінки необоротних активів.
9. Оцінка запасів.
10. Оцінка власного капіталу та зобов'язань.
11. Суть калькуляції. Об'єкти обліку витрат і об'єкти калькуляції.
12. Методи калькуляції та їх характеристика. Взаємозв'язок між калькуляцією та оцінкою.

Тема 6. Спостереження та узагальнення облікових даних в первинних документах. Інвентаризація.

Мета: освоєння знань про облікові документи, організацію документообігу, порядок вилучення та знищення документів, інвентаризацію.

Питання для обговорення:

1. Поняття про первинне спостереження в обліку. Роль облікових документів.
2. Вимоги до змісту і оформлення документів. Уніфікація і стандартизація документів.
3. Класифікація документів.
4. Організація документообороту та архівного збереження документів. Порядок вилучення та знищення документів.
5. Інвентаризація, сутність, види та порядок проведення.

Тема 7. Облікові реєстри і форми бухгалтерського обліку

Мета: освоєння знань про облікові реєстри, їх види та призначення.

Питання для обговорення:

1. Поняття про облікові реєстри, їх види та призначення.
2. Способи виправлення помилок в облікових документах.
3. Форми бухгалтерського обліку та перспективи їх розвитку.

Тема 8. Облік господарських процесів підприємства

Мета: набуття студентами навиків відображення в бухгалтерському обліку операцій процесу постачання, виробництва та реалізації продукції, робіт, послуг.

Питання для обговорення:

1. Облік процесу створення та первинної реєстрації підприємства.
2. Облік процесу постачання.
3. Облік процесу виробництва.
4. Облік процесу реалізації продукції, робіт, послуг.
5. Облік процесу діяльності підприємства при його ліквідації.

Тема 9. Загальні засади оподаткування підприємств

Мета: вивчення особливостей оподаткування діяльності юридичних та фізичних осіб при загальній та спрощеній системах

Питання для обговорення:

4. Особливості оподаткування в процесі створення підприємства.
5. Оподаткування в процесі діяльності підприємства.
6. Особливості оподаткування в процесі припинення здійснення господарської діяльності.

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «Основи обліку і оподаткування» виконується самостійно кожним студентом на основі даних первинних документів, облікових реєстрів, фінансової звітності умовного підприємства. КПЗ охоплює усі основні теми дисципліни.

Метою виконання КПЗ є оволодіння навичками збору і опрацювання облікової інформації з метою обґрунтування ефективних професійних рішень. КПЗ оцінюється за 100-бальною шкалою.

На підставі наведених даних необхідно скласти кореспонденцію рахунків по господарських операціях, визначити доходи та витрати від здійснених операцій, скласти оборотно-сальдову відомість та Баланс (Звіт про фінансовий стан) умовного підприємства. Здійснити аналіз фінансово-господарської діяльності умовного підприємства.

7. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Тренінг з дисципліни «Основи обліку і оподаткування» передбачає складання кореспонденції рахунків по операціях процесу постачання, процесу виробництва, процесу реалізації продукції, робіт, послуг, здійснення відповідних обчислень та розрахунків. Формування на основі узагальнених даних Балансу (Звіту про фінансовий стан).

Успішне проходження тренінгу сприяє посиленню практичної спрямованості у підготовці фахівців за ступенем вищої освіти «бакалавр».

Проведення тренінгу дозволяє:

- забезпечити засвоєння теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Основи обліку і оподаткування»;
- розвинути у студентів навички пропонування обґрунтованих рішень, використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовного інтерпретування отриманих результатів.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Основи обліку і оподаткування» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні законодавчої, навчальної та наукової фахової літератури з обліку і оподаткування.

Тематика самостійної роботи	
1.	Факти господарської діяльності як предмет бухгалтерського обліку.
2.	Поняття про активи, пасиви підприємства.
3.	Господарські процеси як об'єкти бухгалтерського обліку.
4.	Господарські операції в системі господарської діяльності.
5.	Систематичне і хронологічне спостереження.
6.	Вимірювання економічних процесів, господарських засобів, капіталу і зобов'язань.
7.	Реєстрація та класифікація господарських фактів з метою їх систематизації.
8.	Узагальнення економічної інформації та забезпечення нею потреб менеджменту; та контролю.
9.	Первинне спостереження в обліку.

10. Документування, його значення і роль в обліку.
11. Класифікація документів.
12. Порядок прийняття, перевірки та обробки документів.
13. Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку, порядок її проведення та відображення результатів.
14. Основи оцінки. Мета оцінки. Види оцінок.
15. Калькулювання в системі бухгалтерського обліку.
16. Групування витрат за окремими об'єктами.
17. Об'єкти калькулювання та калькуляційні одиниці.
18. Поняття про рахунки і їх будову.
19. Сутність понять «дебет», «кредит», «оборот», «сальдо».
20. Порядок відображення господарських операцій на рахунках та визначення оборотів і сальдо.
21. Суть подвійного запису, його значення.
22. Кореспонденція рахунків.
23. Прості і складні бухгалтерські проводки.
24. Синтетичні рахунки, субрахунки, аналітичні рахунки.
25. Оборотні відомості.
26. Класифікація рахунків.
27. План рахунків як основа формування облікової інформації.
28. Бухгалтерський баланс як елемент методу.
29. Будова і зміст сальдового балансу.
30. Оцінка та групування статей балансу.
31. Значення балансу в управлінні діяльністю підприємства.
32. Вплив господарських операцій на бухгалтерський баланс.
33. Принципи обліку процесу заготівлі і придбання оборотних і необоротних активів.
34. Принципи обліку процесу виробництва.
35. Принципи обліку процесу продажі, формування та розподілу результатів діяльності підприємства.
36. Облік операцій зі створення і ліквідації підприємства.
37. Принципи обліку процесу інвестування.
38. Поняття про форми бухгалтерського обліку.
39. Історичні аспекти розвитку форм бухгалтерського обліку.
40. Облікові реєстри.
41. Техніка записів в облікові реєстри.
42. Хронологічні і систематичні записи.
43. Виправлення помилок в облікових реєстрах.
44. Особливості оподаткування юридичних та фізичних осіб.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, консультації, самостійна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, ділові ігри, виконання КПЗ.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Основи обліку і оподаткування» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- ректорська контрольна робота;
- оцінювання виконання КПЗ;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- екзамен.

11. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

12. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Основи обліку і оподаткування» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)	РАЗОМ
20%	20%	20%	40%	100%
Опитування під час заняття (теми 1-4) – 10 балів за тему – макс. 40 балів. Модульна робота – макс. 60 балів.	Опитування під час заняття (теми 5-9) – 5 балів за тему – макс. 25 балів. Модульна робота – макс. 75 балів.	Підготовка КПІЗ – макс. 40 балів. Захист КПІЗ – макс. 40 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів.	Тестові завдання (25 тестів по 2,5 бали за тест) – макс. 50 балів Завдання 1 – макс. 25 балів Завдання 2 – макс. 25 балів	Підсумковий бал = оцінка за ЗМ1×0,2+оцінка за ЗМ2×0,2+оцінка за ЗМ3×0,2+оцінка за ЗМ4×0,4
Разом балів				
максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів

Оцінка рівня отриманих теоретичних знань та практичних навиків за шкалою Університету здійснюється на основі модульно-рейтингової системи контролю знань і передбачає стимулювання систематичної, ритмічної, самостійної роботи студентів, підвищення об'єктивності оцінки їхніх знань, визначення рейтингу студента, запровадження здорової конкуренції між студентами у навчанні і розвитку творчих їх здібностей.

Модульно-рейтинговий контроль здійснюється на основі попередньо визначених змістових модулів, які є логічно завершеними частинами теоретичного та практичного навчального матеріалу за окремими етапами вивчення дисципліни.

Отриманий рівень знань студента з усіх видів виконуваних робіт по дисципліні (теоретична підготовка, практична робота, КПІЗ) оцінюється як за національною шкалою, так і шкалою ECTS. Переведення оцінок за системою КМСОНП здійснюється за схемою, поданою в таблиці.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

13. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1–9
2.	Проекційний екран	1–9
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1–9
4.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1–9
5.	Персональні комп'ютери	1–9
6.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1–9
7.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1–9
8.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1–9
9.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1–9
10.	Google Forms, Google Sheets	1–9

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бюджетний кодекс України : Кодекс від 08.07.2010 р. № 2456-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики: підручник. За заг. ред. А. Г. Загородній, Г. О. Партин, Л. М. Пилипенко, Т. І. Партин, О. І. Тивончук. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. 416 с
3. Господарський кодекс України : Кодекс від 16.01.2003 р. № 436-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій – Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291 URL: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Кодекс від 07.12.1984 р. № 8073-X URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#n1383>
6. Крисоватий А. І. , Панасюк В. М. , Мельничук І. В. Основи обліку і оподаткування: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 565с.
7. Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Денчук П.Н. та ін. Фінансовий облік: підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 484 с.
8. Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні. Основи та практика. навч. посібн. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 608с.
9. Митний кодекс України : Кодекс від 13.03.2012 р. № 4495-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
10. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336>
11. Панасюк В.М. Мельничук І.В., Мужевич Н.В. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 328 с.
12. Панасюк В.М. Мельничук І.В., Мужевич Н.В. Методичний інструментарій для самостійної роботи з дисципліни «Основи обліку і оподаткування». Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 168 с.

13. Панасюк В.М., Ковальчук Є.К., Мельничук І.В., Мужевич Н.В. Бухгалтерський облік: від знань до компетентностей: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 366 с.

14. Плаксієнко В.Я., Назаренко І.М., Гаркуша С.А. Безпаперова бухгалтерія на підприємстві : навч. посіб. За ред. В. Я. Плаксієнка. К. : ЦУЛ, 2020. 252с.

15. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 URL: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id.

16. Податковий кодекс України : Кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

17. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

18. Про введення воєнного стану в Україні : Указ Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>

19. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні : Закон України від 15.07.2021 р. № 1667-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#n17>

20. Словник термінів бухгалтерського обліку: навч. посіб. / уклад. З.-М. В. Задорожний, В. В. Муравський, І. Я. Омецінська. Тернопіль : Університетська думка, 2021. 120 с.

21. Dauderis H. & Annand D. Jensen T., Morpurgo M. Introduction to Financial Accounting. Adapted by T. Jensen & M. Morpurgo. Lyryx Learning Inc. 2022. URL: <https://lyryx.com/introduction-financial-accounting/>

22. Panasyuk V., Lalakulych M., Yuhas E., Rybakova L., Bobrivets V.. Improving the accounting and auditing of payroll calculations. *International Journal of management*. Volume 11, Issue 5, May 2020, P. 307-319. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3629188

23. Panasyuk V., Schuchmann V. Analytical tools for evaluation of economic entities in the conditions of business digitalization. *Innovative solutions in modern science* № 1 (45), p. 39-59, 2021. URL: <https://naukajournal.org/index.php/ISMSD/article/view/2200>

24. Panasyuk V., Sokhatska O. Financial instruments in the world and in Ukraine: accounting and analytical concepts. *Socio-economic and management concepts: collective monograph*. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2021. 660 p. URL: DOI-10.46299/ISG.2021.MONO.ECON.I

25. Panasyuk V., Ovsiuk N., Volchek R., ...Volenshchuk N., Tyvonchuk O. The process of forming accounting policies of ukrainian enterprises by international financial reporting standards. *Universal Journal of Accounting and Finance*. 2021. 9(5). pp. 1199-1211. URL:

https://www.researchgate.net/publication/356432606_The_Process_of_Forming_Accounting_Policies_of_Ukrainian_Enterprises_by_International_Financial_Reporting_Standards

26. Walther L.M. Principles of Accounting (free online textbook). URL: [Home - principlesofaccounting.com](http://principlesofaccounting.com)